

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
проф. О. Власенко

« 05 20 19 р.

ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 221 Стоматологія
(код і найменування спеціальності)

2019 рік
Вінниця

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ:

к.мед.н, доц. Е.В. Беляєв,
к.мед.н., доц. А.А. Глушак
аспірант О.С. Прокопенко

Обговорено на засіданні кафедри ортопедичної стоматології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії

“19” 04 2019 року, протокол № 4

Затверджено на центральній методичній раді / науковій комісії

“10” 05 2019 року, протокол № 15

Знати:

- методи обстеження пацієнтів
- знати функціональну анатомію компонентів жувального апарату та топографію м'язів, що приймають основну участь при рухах нижньої щелепи
- аналізувати фактори оклюзії
- показання до застосування та методики місцевого знеболення
- функціональну анатомію та біомеханіку зубо-щелепного апарату
- показання до використання різних видів штучних коронок
- показання до протезування мостоподібними протезами
- клінічні та технологічні етапи виготовлення штучних коронок
- клінічні та технологічні етапи виготовлення мостоподібних протезів
- фактори, які забезпечують фіксацію незнімних конструкцій
- показання до протезування різними видами часткових знімних протезів
- конструктивні особливості різних видів часткових знімних протезів
- фактори, які забезпечують фіксацію часткових знімних протезів
- клінічні та технологічні етапи виготовлення часткових знімних протезів
- склад, фізико-хімічні властивості та технологію застосування основних та допоміжних клінічних та зубо-технічних матеріалів
- вплив протезів та протезних матеріалів на тканини порожнини рота та організм людини
- аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого з повною відсутністю зубів в клініці ортопедичної стоматології
- пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження
- знати методики отримання функціональних відбитків при повній відсутності зубів
- засвоїти етапи визначення та фіксації центрального співвідношення беззубих щелеп
- порівнювати різні види артикуляторів
- засвоїти основні положення сферичної та суглобової теорій артикуляції
- знати принципи анатомічної постановки зубів
- знати принципи постановки за сферичною поверхнею
- знати клінічні та технологічні етапи виготовлення повних знімних протезів
- знати методи гіпсовки моделей з восковими репродукціями протезів в кювету
- знати режими полімеризації
- знати етіологічні чинники, клінічні прояви та патогенез механічного, хімічного, термоізолюючого та сенсibiliзуючого впливу знімних протезів
- знати рекомендації по догляду за повними знімними протезами
- знати показання до виготовлення металокерамічних конструкцій
- знати показання, склад цементів для постійної фіксації коронок
- знати класифікацію сплавів металів, що використовують для виготовлення металокерамічних конструкцій
- визначити основні вимоги до сплавів металів та керамічних мас
- знати механізм з'єднання фарфорової маси з металом
- аналізувати можливі помилки при виготовленні металокерамічних конструкцій, шляхи їх запобігання
- знати методи лікування хворого з дефектами твердих тканин зубів
- знати різні конструкції штифтових зубів
- знати помилки та ускладнення незнімного протезування
- знати клінічні ознаки часткових дефектів зубних рядів у пацієнтів, які потребують виготовлення незнімних зубних протезів
- знати об'єм та види підготовки пацієнта при часткових дефектах зубних рядів
- знати помилки та ускладнення часткового знімного протезування

- виявляти основні синдроми в клініці ортопедичної стоматології та проводити внутрішньо синдромну диференціальну діагностику при зміні міжальвеолярної висоти
- знати клінічні та додаткові методи обстеження хворих із зубо-щелепними деформаціями
- знати етіологію та патогенез зубо-щелепних деформацій
- пояснювати результати клінічних та додаткових методів досліджень хворого з надмірним стиранням твердих тканин зубів
- знати етіологію і патогенез надмірного стирання зубів
- знати принципи лікування, реабілітації, профілактики надмірного стирання зубів
- знати етіологічні і патогенетичні фактори захворювань пародонта
- знати тактику лікування, реабілітації пацієнтів з патологією пародонта
- знати заходи з профілактики захворювань (дис. функцій) СНЦС

Вміти:

- проводити обстеження стоматологічного хворого
- застосовувати основні принципи асептики, антисептики, знеболювання
- діагностувати невідкладні стани в клініці ортопедичної стоматології
- надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці ортопедичної стоматології
- проводити обстеження хворих функціональними методами
- виконувати припасування жорстких індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи
- виконувати отримання функціональних відбитків
- вміти проводити загіпсовку моделей в артикуляторі
- вміти проводити перевірку конструкції повних знімних протезів
- вміти накладати повні знімні протези
- вміти проводити корекцію повних знімних протезів
- вміти лікувати захворювання слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів
- вміти проводити диференціальну діагностику, формулювати попередній клінічний діагноз
- визначати тактику лікування хворого в клініці ортопедичної стоматології
- вміти складати план підготовки порожнини рота до протезування
- володіти навичками препарування зубів під металокерамічні коронки
- володіти різними методами ретракції ясенного краю
- демонструвати отримання відбитків силіконовими масами
- провести припасовку готової конструкції, перевірка оклюзії
- вміти проводити обстеження пацієнта з дефектами твердих тканин зубів
- вміти проводити внутрішньо синдромну диференціальну діагностику при руйнуванні твердих тканин зуба
- вміти попереджати ускладнення після препарування зубів
- демонструвати окремі клініко-технологічні етапи виготовлення штифтових конструкцій
- демонструвати виготовлення суцільнолитої кукової вкладки
- проводити ортопедичне лікування основних стоматологічних захворювань
- демонструвати окремі клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів
- виконувати фіксацію мостоподібних протезів
- вміти вибрати метод виготовлення тимчасової коронки в різних клінічних ситуаціях
- виконувати препарування зуба під штучну коронку (литу коронку, литу комбіновану та без металеву коронку)
- виконувати обробку відпрепарованого зуба різними засобами захисту дентину
- отримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами: силіконовими, альгінатними

- проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення тимчасових коронок
- вміти попереджати ускладнення після препарування зубів
- виконувати фіксацію та зняття тимчасової коронки
- вміти проводити обстеження пацієнта при часткових дефектах зубних рядів
- вміти проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення бюгельного протезу з замковим кріпленням
- вміти отримувати анатомічні та функціональні відбитки різними відбитковими матеріалами
- вміти проводити перевірку конструкції бюгельного протезу
- вміти проводити корекцію часткових знімних протезів

Змістовий модуль 1

Тема 1. Обстеження пацієнта в клініці ортопедичної стоматології. Клінічні методи обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубо-щелепному апараті при частковій втраті зубів.

- Основні та додаткові методи обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів
- Структурні та функціональні зміни зубо щелепного апарату при втраті зубів
- Розпад зубного ряду на окремі функціональні групи
- Зубо щелепні деформації
- Оклюзійні порушення, травматична оклюзія
- Функціональне перенавантаження твердих тканин зубів та пародонту
- Порушення функції СНЦС та жувальних м'язів
- Підготовка порожнини рота до протезування ЧЗП

Тема 2. Додаткові (спеціальні) методи обстеження. Попередній та остаточний діагноз.

- Рентгенологічні методи обстеження. Прицільна дентальна рентгенографія, ортопантомографія, комп'ютерна 3Д—томографія, томографія СНЦС
- Електроміографія
- Оцінка оклюзійних співвідношень зубних рядів. Оклюзіографія в порожнині рота та на діагностичних моделях в артикуляторі
- Оцінка стану тканин пародонту
- Оцінка стану пульпи зубів, електроодонтодіагностика
- Статичні та динамічні методи оцінки жувальної ефективності. Індексна оцінка за Агаповим та Оксманом
- Гальванометрія
- Визначення поняття діагноз. Попередній та остаточний діагноз. Складові частини діагнозу в клініці ортопедичної стоматології

Тема 3. Функціональна анатомія зубо-щелепного апарату.

- Функціональна анатомія жувальних м'язів. Синергізм та узгоджений антагонізм, стан відносного фізіологічного спокою жувальної мускулатури і його практичне значення. Рефлекторна регуляція роботи жувальних м'язів.
- Функціональна анатомія СНЦС
- Анатомія тканин пародонту, будова зубоясеневого з'єднання. Резервна та залишкова витривалість тканин пародонту. Фізіологічна та патологічна рухомість
- Будова зубних рядів, фізіологічні та патологічні прикуси. Фактори, що забезпечують стабільність положення зубів. Шляхи та механізми перерозподілу жувального тиску
- Анатомія оклюзійної поверхні зубних рядів та окремих зубів, сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві

Тема 4. Біомеханіка зубо-щелепного апарату. Функціональна оклюзія.

- Біомеханіка, сучасна термінологія

- Фази жувальних рухів за Гізі, фактори оклюзії
- Рух нижньої щелепи в вертикальному напрямку
- Рух нижньої щелепи в сагітальному напрямку. Сагітальний суглобовий і різцевий шляхи, сагітальний суглобовий і різцевий кути
- Рух нижньої щелепи в трансверзальному напрямку. Робоча і балансуюча сторона. Трансверзальний суглобовий і різцевий шляхи, кут і рух Бенета, готичний кут
- Функціональна оклюзія (артикуляція) Види оклюзії, їх характеристика та ознаки
- Оклюзія та артикуляція, види оклюзії.
- Центральна оклюзія, оклюзійні контакти в нормі
- Передня оклюзія, контакти в нормі. Трьохпунктний контакт Бонвіля
- Бічна оклюзія, варіанти контактів (оклюзійні концепції)
- Супраконтакти, класифікація

Тема 5. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори - загальна характеристика.

- Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи, класифікація, сфери застосування
- Конструктивні частини артикуляторів, їх функція
- Середньо-анатомічні артикулятори – особливості, показання до використання
- Регульовані артикулятори – особливості, показання до використання, способи налаштування за індивідуальними параметрами. Аксіографія

Тема 6. Основи роботи з артикулятором. Клінічний аналіз оклюзії.

- Методика реєстрації положення верхньої щелепи за допомогою лицьової дуги
- Методика переносу моделей в артикулятор за допомогою лицьової дуги
- Методика отримання оклюзійних реєстратів для фіксації співвідношення щелеп та налаштування суглобових механізмів
- Методика моделювання індивідуальної фронтальної направляючої

Тема 7. Знеболення в клініці ортопедичної стоматології.

- Біль, механізм виникнення, шляхи проведення. Теорії виникнення зубного болю
- Іннервація щелепно-лицьової ділянки
- Види знеболення в амбулаторній стоматологічній практиці
- Провідникове знеболення на верхній і нижній щелепах – методики, зони знеболення
- Інфільтраційне знеболення в порожнині рота – методики, показання
- Сучасні місцево-анестезуючі засоби – класифікації, склад, фармакодинаміка

Тема 8. Місцеві та загальні ускладнення ін'єкційного знеболення. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі.

- Загальні ускладнення ін'єкційного знеболення – причини, шляхи запобігання
- Місцеві ускладнення ін'єкційного знеболення – причини, шляхи запобігання
- Невідкладні стани на стоматологічному прийомі (анафілактичний шок, набряк Квінке, інфаркт міокарду, напад стенокардії, гіпертонічний криз, інсульт, напад бронхіальної астми, епілептичний напад) – клінічні прояви, перша медична допомога

Тема 9. Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів, ортопедичні конструкції. Штучні коронки – види, показання до протезування.

- Етіологія дефектів коронкової частини зубів. Класифікації дефектів за Блеком, індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (ІРОПЗ)
- Види ортопедичних конструкцій для заміщення дефектів коронкової частини зубів - показання до використання в залежності від ступеню руйнування зуба
- Штучні коронки – показання, класифікації
- Підготовка порожнини рота до протезування

Тема 10. Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій. Захист вітальних зубів під час та після препарування.

- Інструментарій для препарування зубів під незнімні ортопедичні конструкції
 - Загальні правила препарування зубів, заходи безпеки, контроль глибини препарування твердих тканин
 - Захист вітальних зубів під час та після препарування. Провізорні конструкції, дентинні герметики
 - Ускладнення під час та після препарування зубів – причини, шляхи запобігання
 - Послідовність препарування поверхонь зуба під штучну коронку
 - Маргінальна адаптація коронок, варіанти приясеневого препарування, види уступів.
- Функції уступів**
- Ретракція ясен, види, методики

Тема 11. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штампованих металевих коронок.

- Показання до протезування штампованими металевими коронками
- Методика препарування під штамповану коронку
- Отримання відбитків під штамповану коронку
- Примірка коронки
- Методика фіксації коронки
- Виготовлення та підготовка робочих моделей
- Створення гіпсового штампу та контрштампу, підбір гільзи
- Методика попереднього штампування
- Способи штампування (зовнішній, комбінований)
- Технологія зовнішнього штампування
- Технологія комбінованого штампування
- Відбілювання і полірування коронок

Тема 12. Провізорні коронки – показання, методики виготовлення, матеріали. Безпосередній метод виготовлення провізорних коронок.

- Мета використання тимчасових захисних конструкцій
- Види провізорних коронок
- Способи виготовлення провізорних коронок
- Матеріали для виготовлення тимчасових коронок прямим методом (акрилові, композитні)
- Безпосередній (прямий) метод виготовлення тимчасових коронок

Тема 13. Лабораторний метод виготовлення провізорних коронок.

- Технології виготовлення пластмасових коронок лабораторним методом (на моделях зі звичайного гіпсу та розбірних комбінованих)
- Акрилові пластмаси – склад, властивості
- Технологія компресійного пресування, режими полімеризації пластмас

Тема 14. Клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок.

- Показання до протезування суцільнолитими металевими та комбінованими коронками
- Методика препарування зубів під суцільнолиті коронки, варіанти приясеневого препарування
- Методика отримання відбитків
- Примірка литих коронок
- Оклюзійна корекція та фіксація литих коронок
- Виготовлення розбірних комбінованих моделей
- Моделювання репродукції каркасу суцільнолитих металопластмасових коронок
- Сплави металів для виготовлення суцільнолитих коронок

- Способи компенсації усадки сплавів при литві незнімних конструкцій
- Технологія литва каркасів незнімних конструкцій, вогнетривкі маси
- Технологія виготовлення пластмасового облицювання комбінованих конструкцій

Тема 15. Мостоподібні протези - показання до протезування. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів.

- Показання до протезування мостоподібними протезами, класифікації мостоподібних протезів
- Конструктивні складові мостоподібних протезів, види опорних елементів. Види проміжної частини в залежності від топографії дефекту зубного ряду
- Біомеханіка мостоподібних протезів. Вимоги до опорних зубів

Тема 16. Клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних протезів.

- Показання до протезування суцільнолитими мостоподібними протезами
- Особливості препарування опорних зубів
- Перевірка каркасу суцільнолитого мостоподібного протезу
- Примірка, оклюзійна корекція, фіксація суцільнолитого мостоподібного протезу
- Технологія моделювання репродукції каркасів суцільнолитих мостоподібних протезів
- Технологія литва каркасів мостоподібних протезів
- Технологія виготовлення пластмасового облицювання суцільнолитих комбінованих мостоподібних протезів

Тема 17. Фактори, що забезпечують фіксацію незнімних протезів. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації ортопедичних конструкцій.

- Класифікація факторів що забезпечують фіксацію незнімних протезів
- Фактори, що відносяться до опорних зубів
- Фактори, що відносяться до ортопедичних конструкцій
- Фактори, що відносяться до фіксуючих матеріалів
- Матеріали для постійної фіксації незнімних конструкцій (цинк-фосфатні, полікарбонсилатні, склоіономерні, композиційні цементи) – склад, фізико-хімічні властивості, показання і методики застосування
- Показання до застосування тимчасової фіксації незнімних конструкцій. Матеріали для тимчасової фіксації ортопедичних конструкцій (цинк-оксидевгенолові, матеріали на основі гідроокису кальцію)

Тема 18. Помилки та ускладнення при протезуванні штучними коронками та мостоподібними протезами.

- Помилки на етапі обстеження пацієнтів та планування протезної конструкції
- Помилки на етапі препарування зубів
- Помилки при отриманні відбитків та фіксації співвідношення щелеп
- Помилки при накладанні та фіксації ортопедичних конструкцій
- Помилки на лабораторних етапах виготовлення штампованих коронок та штампованих мостоподібних протезів
- Помилки на лабораторних етапах виготовлення суцільнолитих коронок та мостоподібних протезів
- Помилки при роботі з пластмасою. Види пористості пластмас

Змістовний модуль 2

Тема 1. Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубо-щелепному апараті при частковій втраті зубів

- Основні та додаткові методи обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів
- Структурні та функціональні зміни зубо-щелепного апарату при втраті зубів

- Розпад зубного ряду на окремі функціональні групи
- Зубо-щелепні деформації
- Оклюзійні порушення, травматична оклюзія
- Функціональне перенавантаження твердих тканин зубів та пародонту
- Порушення функції СНЩС та жувальних м'язів
- Підготовка порожнини рота до протезування ЧЗП

Тема 2. Конструкції часткових знімних протезів – показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії

- Види ЧЗП, їх конструктивні складові, особливості трансформації жувального тиску різними видами ЧЗП
- Показання до протезування різними видами ЧЗП (біогельні, пластинчасті з пластмасовим та металевим базисом)
- Вимоги до опорних зубів
- Планування фіксації ЧЗП (точкова, лінійна, площинна), кламерні лінії та їх клінічне значення
- Поняття про анатомічний екватор та межову лінію, опорну та ретенційну зони зуба
- Складові частини утримувальних і опорно-утримувальних кламерів, їх розташування на зубі та особливості трансформації жувального тиску

Тема 3. Методи фіксації часткових знімних протезів

- Поняття про фіксацію, стабілізацію, рівновагу знімних протезів
- Механічні фіксуючі елементи в ЧЗП (кламери, замкові, балкові та телескопічні кріплення) – класифікації, конструкції, показання
- Біомеханічні фактори фіксації (анатомічна ретенція)
- Фізичні фактори фіксації

Тема 4. Обґрунтування побудови меж базисів часткових знімних протезів

- Поняття про протезне ложе та протезне поле
- Анатомічні утворення порожнини рота, що мають значення при знімному протезуванні
- Податливість та рухомість слизової оболонки, їх урахування при знімному протезуванні. Розташування країв базису ЧЗП в ділянці перехідної складки
- Максимальні межі базису знімного пластинчастого протезу на верхній та нижній щелепі; співвідношення з наявними на щелепі зубами
- Варіанти меж базисів в залежності від клінічних умов
- Отримання робочих відбитків для ЧЗП, матеріали та методики
- Використання індивідуальних відбиткових ложок при виготовленні ЧЗП, показання

Тема 5. Визначення та фіксація співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів

- Класифікація груп дефектів зубних рядів за Бетельманом, її клінічне значення. Поняття про центральну оклюзію, центральне співвідношення щелеп, оклюзійну та протетичну площину
- Функціональна характеристика 1,2,3 груп дефектів, етапи визначення та фіксації співвідношення щелеп
- Способи визначення центрального співвідношення щелеп
- Способи визначення оклюзійної висоти
- Методика фіксації центральної оклюзії оклюзійними блоками та гіпсблоками
- Технологія виготовлення оклюзійних валиків
- Методика гарячого та холодного способів фіксації центрального співвідношення за допомогою оклюзійних валиків
- Помилки при визначенні та фіксації співвідношення щелеп

Тема 6. Перевірка конструкції часткових знімних протезів

- Перевірка конструкції ЧЗП на моделях
- Перевірка конструкції ЧЗП в порожнині рота
- Помилки, які виявляються на етапі перевірки конструкції ЧЗП, їх причини та усунення

Тема 7. Накладання та корекція часткових знімних протезів

- Методика накладання та первинної корекції ЧЗП
- Рекомендації пацієнту по догляду за протезом
- Періоди адаптації до знімних протезів
- Травматичні протезні стоматити, показання до повторної корекції базису та оклюзійної поверхні протезів

Тема 8. Бюгельні протези - планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуєчих елементів

- Показання до протезування бюгельними протезами, умови в порожнині рота, що необхідні для здійснення бюгельного протезування
- Варіанти розташування дуги БП на верхній та нижній щелепі при різних клінічних умовах
- Вибір опорних зубів для фіксації БП, вимоги, підготовка
- Види фіксуєчих елементів в бюгельних протезах (опорно-утримуючі кламери, замкові, балкові, телескопічні кріплення).

Тема 9. Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери

- Планування фіксуєчих елементів в бюгельних протезах в залежності від клінічних умов
- Види опорно-утримуючих кламерів, фактори, що впливають на вибір типу кламеру
- Система кламерів Ней, показання до застосування
- Класифікації замкових кріплень
- Показання та умови для застосування замкової фіксації, балкових та телескопічних кріплень

Тема 10. Адаптація до знімних протезів, терміни користування. Ремонт та перебазування протезів

- Фази адаптації до знімних протезів за Курляндским
- Рекомендовані терміни користування різними видами ЧЗП. Показання до заміни протезів
- Перебазування знімних протезів – показання, методика, матеріали
- Ремонт протезів (заміна кламеру, додавання зубу, ремонт базису) – технологія. Причини перелому базисів

Тема 11. Помилки та ускладнення при протезуванні частковими знімними протезами

- Помилки на етапі обстеження та планування конструкції ЧЗП
- Помилки при отриманні відбитків
- Помилки на етапі фіксації співвідношення щелеп і визначенні оклюзійної висоти
- Помилки на етапі виготовлення пластмасового базису
- Помилки на етапі литва каркасів протезів
- Помилки при накладанні та корекції протезів

Тема 12. Обстеження порожнини рота пацієнта в повною відсутністю зубів

- Анамнез та клінічне обстеження. Основні скарги. Медичний анамнез. Стоматологічний анамнез. Обстеження. Зовнішній загальний огляд. Ступінь зменшення нижньої третини обличчя, вираженість шкірних складок обличчя, ступінь відкривання рота (вільне, утруднене). Сконево-нижньощелепний суглоб.

- Обстеження жувальної мускулатури. Внутрішньо ротове обстеження: характер співвідношення щелеп; форма альвеолярного паростку; характер атрофії альвеолярних відростків (рівномірна, нерівномірна); характер поверхні альвеолярного відростка (рівна, горбиста); форма твердого піднебіння; поперечні складки; піднебінний валик; форми вестибулярного схилу альвеолярного відростка (пологий, стрімкий, з напуском); топографія "лінії А" та нейтральної зони; ступінь атрофії по Шредеру, Келлеру та Оксману; оцінка стану слизової оболонки беззубих щелеп за Суппле і Лундом. Клапанна зона. Податливість слизової оболонки твердого піднебіння та альвеолярного паростку.

- Діагноз. Обґрунтування діагнозу. Історія хвороби, правила її ведення. План та задачі ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види та задачі протезування.

Тема 13. Отримання анатомічних відбитків з беззубої верхньої та нижньої щелеп для виготовлення індивідуальних ложок

- Відбиток. Класифікація відбитків. Класифікація відбиткових матеріалів. Вибір відбиткової ложки та матеріалу для беззубої щелепи. Протезне поле. Протезне ложе. Замішування та накладання відбиткової маси на ложку. Введення ложки з масою в порожнину рота (центрування, занурення, фіксація). Виведення ложки з відбитком з порожнини рота. Оцінка якості відбитка.

- Одномоментне зняття відбитків з обох щелеп. Комбінована техніка зняття анатомічних відбитків гідроколоїдними масами.

Тема 14. Виготовлення індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи

- Методики одномоментного виготовлення індивідуальних ложок. Методика Шрота, ЦіТО, Василенка. Матеріали для виготовлення індивідуальних ложок. Матеріали для отримання відбитків.

Тема 15. Отримання функціональних відбитків з верхньої та нижньої щелеп

- Вибір і підготовка відбиткового матеріалу для отримання функціональних відбитків. Класифікація функціональних відбитків. Власне функціональні та функціонально присмоктовуючі відбитки. Отримання компресійних, розвантажуючих та відбитків під диференційованим тиском. Формування країв функціонального відбитка. Вибір методики та матеріалу в залежності від клінічної ситуації

Тема 16. Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи

- Методи визначення центрального співвідношення (антропометричний, фонетичний, рефлекторний (Боянов), функціонально-рефлекторний (Недергин). Анатомо-фізіологічний метод. Положення відносного фізіологічного спокою нижньої щелепи. Протетична площина. Оклюзійна площина. Центральне співвідношення. Центральна оклюзія. Збалансована оклюзія. Вимоги до прикусних валиків.

Тема 17. Перевірка конструкції повних знімних протезів

- Візуальний огляд гіпсових моделей щелеп. Перевірка постановки зубів у оклюдаторі або артикуляторі. Перевірка воскової конструкції майбутнього протезу в порожнині рота. Методи усунення помилок

Тема 18. Фіксація повних знімних протезів. Адаптація до протезів

- Поняття фіксації, стабілізації та рівноваги повних знімних протезів. Перевірка фіксації повних знімних протезів в порожнині рота пацієнта. Методи фіксації (механічні, біомеханічні, фізичні та біофізичні). Анатомічна ретенція. Топографія під'язикового, ретромолярного та ретроальвеолярного простору. Застосування адгезивних препаратів для поліпшення фіксації протезів. Адаптація до протезів. Періоди адаптації до протезів за В.Ю. Курляндським. Гігієнічна обробка повних знімних протезів.

Основна література

1. Беляев Е. В., Король Д. М., Гасюк П. А., Коробейніков Л. С., Коробейнікова Ю. Л., Воробець А. Б., Орловський В. О. "Основні технології виготовлення зубних протезів". – Вінниця: "Твори", 2019. – 104 с.
2. Гасюк П. А., Костенко Є. Я., Росоловська С. О., Мачоган В. Р., Воробець А. Б., Радчук В. Б. "StudBook з ортопедичної стоматології. 2-е видання. За редакцією проєсора П. А. Гасюка". – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2019. – 372 с.: Іл.
3. Гасюк П. А., Костенко Є. Я., Росоловська С. О., Мачоган В. Р., Воробець А. Б., Радчук В. Б. "StudBook з ортопедичної стоматології". – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2018. – 372 с.: Іл.
4. Черкашин С. І., Росоловська С. О., Лучинський В. М., Стаханський О. О., Щерба В. В., Цвинтарний А. В., Карнківський А. В., Пясецька Л. В., Гаврисько В. А., Ребуха Л. В. "Пропедевтика ортопедичної стоматології. За ред. С. І. Черкашина". – Тернопіль: ТДМУ – Укрмедкнига, 2016. – 300 с.
5. П.С. Фліс, Т.М. Банних., Техніка виготовлення зубних протезів / Техніка виготовлення знімних протезів: підручник (ВНЗ І—ІІІ р. а.). - — 2-е вид., переробл. і допов., 2012. – 264с.
6. Неотложная помощь в стоматологии / В.А. Клемин, А.В. Павленко, В.Н. Арендарюк и др. Под ред. В.А. Клемина. – Донецк: Издатель Заславский А.Ю., 2011. -144с.
7. Клемин В.А. Ортопедическая стоматология. Учебное пособие /В.А. Клемин, В.Е. Жданов. – К.: ВСИ «Медицина», 2010. -224с. Рекомендовано Министерством образования и науки Украины как учебное пособие для студентов высших медицинских учебных заведений IV уровня аккредитации ГРИФ ЛИСТ № 1/11-10347 від 09.11.2010.
8. Макеев В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). –Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2010, -394 с.
9. Неспрядько В.П., Рожко М.М. Ортопедична стоматологія. Київ, Книга плюс, 2003.
10. Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення зубних протезів. Одеса. Одеський мед. університет, 2009р., 318с.

Додаткова

1. Варава Г.М., Стрелковський К.М. Техніка виготовлення щелепно-лицевих протезів. - К., 1992.
2. Левитов А.Н., Рубаненко В.В., Король М.Д. Челюстно-лицевая ортопедия: курс лекций.- Полтава, 1995. - 80 с.
3. Нападов А.Л. Артикуляция и протезирование в стоматологии.- К.: Здоровья, 1984.
4. Основы деонтологии в стоматологии. Пособие для студентов и врачей /Под ред. Г.П. Рузина. – Винница: Нова книга, 2008. -120с.
5. Маевски С.В. Стоматологическая гнатифизиология. Нормы окклюзии и функции стоматологической системы /Маевски С.В. –Львов: ГалДент. – 2008. -144с.
6. Клемин В.А. Зубные коронки из полимерных материалов. –М.:МЕД пресс-информ, 2004. - 176с.
7. В.А. Клемин. Морфофункциональная и клиническая оценка зубов с дефектами твердых тканей / В.А. Клемин, А.В. Борисенко, П.В. Ищенко. – М.: МЕД пресс-информ, 2003. –111с.
8. Клемин В.А. Диагностическая модель челюсти / В.А. Клемин. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. 256с.
9. Эстетические аспекты восстановительной стоматологии (монография) / В.Н. Шабанов, А.П. Педорец, О.В. Шабанов, В.А. Клемин. Элиста: ЗАОрНПП «Джингар», 2010. -111с.
10. Біда В.І. Патологічне стирання твердих тканин зубів та основні принципи його лікування (Навчально-методичний посібник). –К.: ВАТ «Видавництво «Київська правда», 2002. – 96с.
11. Борисенко А.В., Неспрядько В.П. Композиционные пломбировочные и облицовочные материалы. Практическое пособие. – Киев, Книга плюс, 2002. – 221 с.
12. Вадалян Х.А. Лечение переломов челюстей и костей лицевого скелета: Учеб. пособие. 1984.
13. Варава Г.М., Стрелковський К.М. Техніка виготовлення щелепно-лицевих протезів. - К., 1992.

14. Гаврилов Е.И. Деформации зубных рядов. – М.: Медицина, 1984. – 94с.
15. Гітлан Є.М., Кроть М.К. Посібник з бюгельного протезування. – К.: Здоров'я, 2001. – 140 с.
16. Гумецький Р.А., Рожко М.М., Завадка О.С., Скрипніков П.М. Ускладнення місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці: Посібник у 3 т. – Львів: Івано-Франківськ: Полтава: Видавничий дім «Наутілус», 2002. – 231 с.
17. Збірник алгоритмів практичних навичок і вмінь до практично орієнтованого державного іспиту за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія»: Навч.посібник / Л.Д.Чулак, К.М.Косенко, А.Г.Гулюк та ін.; За заг. ред. Л.Д.Чулака. – Одеса: Одес. Держ. Мед. Ун-т, 2004. – 264 с. – Рос. мова.
18. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Оджубейська О.Д. Тактика курації хворих у клініці ортопедичної стоматології. Полтава: Астрія, 2003 – 52 с.
19. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Практикум з ортопедичної стоматології. Частина II. Полтава: ПП «Форміка», 2002. – 168 с.
20. Левитов А.Н., Рубаненко В.В., Король М.Д. Челюстно-лицевая ортопедия: курс лекций. – Полтава, 1995. – 80 с.
21. Хватова В.А. Диагностика и лечение нарушений функциональной окклюзии //Н.Новгород. – 1996. – 275с.
22. Гросс М.Д., Мстыюс Дж.Д. Нормализация окклюзии: Пер.с англ.. – М.: Медицина, 1986, 288 с.
23. Абакаров С.И.. Современные конструкции несъемных зубных протезов.- М.: Медицина, 1994.
24. Калинина Н.В., Загорский В.А. Протезирование при полной потере зубов. - Медицина, 1990.
25. Нападов А.Л. Артикуляция и протезирование в стоматологии.- К.: Здоровья, 1984.
26. Суров О.Н. Зубное протезирование на имплантатах. М., Медицина, 1993, -208с.
27. Лебеденко И.Ю., Перегудов А.Б., Глебова Т.Э., Телескопические и замковые крепления зубных протезов. – Москва, 2005. – 336 с.
28. Шварц А.Д. Цельнолитые (бюгельные) протезы. – Москва, 2005. – 70 с.
29. Хоманн А., Хильшер в. Конструкции частичного зубного протеза. Науч.ред. узд. На русск.яз. проф.. В.Ф.Макеев. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 2002.- 192 с., 178 рис.
30. Аболмасов Н.Н. Избирательная пришлифовка зубов. – Смоленск, 2004. – 79 с.
31. Жулев Е.Н. Клиника, диагностика и ортопедическое лечение заболеваний пародонта. Н. Новгород. -2003. – 276 с.
32. Жулев Е.Н. Несъемные протезы. Теория, клиника и лабораторная техника.- Н/Новгород, 1995.
33. Нідзельський М.Я. Механізми адаптації до стоматологічних протезів. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2003. – 116 с.
34. Окклюзия и клиническая практика / под ред. И. Клинберга, Р. Джагера; Пер. с англ.; Под общ.ред. М.М. Антоника. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 200с.
35. Бернар Туати, Пол Миара, Дэн Нэтэнсон. Эстетическая стоматология и керамические реставрации. Пер. с англ. – М.: Издательский Дом «Высшее образование и Наука», 2004. – 448 с.
36. Криспин Б.Д., Хевлетт Е.Р., Джо Я.Х. Современная эстетическая стоматология. Практические основы. Пер. с англ.; Под ред. Т.Ф. Виноградова. – Изд-во «Квинтэссенция», 2003 – 303 с.
37. Біда В.І. Заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями зубних протезів. Лекція. – Київ, 2001. – 26с.
38. Зубне протезирование. Учебно-методическое пособие для иностранных студентов стоматологического факультета // Помайницкий В.Г., Фастовец Е.А.: Днепропетровск, ОК «Друкар», 2004. – 60с
39. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.; Книга плюс, 2006. – 544 с.